

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 12 kor.
Fél évre . . . 6 ..
Negyed évre . . . 3 ..
Egy szám ára 20 fill.

→*←

Hirdetések
és nyilvántartási közlemények
juttatásos közöltetnek.

VÉGVIDÉK

Politikai hetilap.

Szerkesztőség

és kiadó hivatal

Gromon-utca 2. sz. a.

Wittigschlager C. czégnél.

→*←

Közlemények, előfizetési és
hirdetési díjak, úgy a lap
szétküldésére vonatkozó
panaszok a kiadóhivatalba
küldendők.

Megjelenik:

minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:

Feymann Gyula

ügyvéd.

Hirdetések

Wittigschlager C. könyvkereskedésében is felvétetnek
Gromon-utca 2. szám.

A régi per.

Sajnálatos, a maga következményeiben az összbírodalomra vészes ellentét fejlődött ki a nemzetgyűlés többsége és szeretett királyunk között. Az elkülönülés oka a magyar nemzet nyelve a hadseregben, melyet a pártok koalíciója a dualizmus értelmében a magyar csapatoknál alkalmaztatni kíván; a király ellentáll ezen óhajnak, mivel hadserege egységét félti, a nemzet pedig épen ellenkezőleg a magyar vezényletben és szolgálati viszonyokban a hadsereg megerősödését látja. A nemzeti szempont erősödése és érvényesülése az új-kor néphadseregeinek mellőzhetlen alapja és azon nyugszik az a nemzeti erő is, mely sikeresen ellentállani képes a nemzetek kívülről és belülről mutatkozó fergetegeiben, vészeiben. A zsoldos, mindenféle elemekből összetákolta a hadi szolgálatot mesterségnek tekintő hadseregnek lehetett bizonyos esprit de corpsja, az az testületi szelleme, melyet virtusnak neveznek, amely bátran és merészen neki ment az ellenségnek és diadalokat is aratott, de a mai néphadseregben ezen ex professo érvényesült verekedési kedv, hajlam és fent említett virtus bizony megszűnt a mai általános katonai kötelezettségből eredő kényszer-szolgálatban. Mi pótolja ezt, minek kell ezt helyettesíteni? Nem másnak, mint a hazaszeretetnek, azon szent hant rajongó imádásának, melyben a katona ősei pihennek és melyhez a haza multjának megszentelt emlékei fűzik. Hiába tehát és a hadsereg értékét meg nem határozó a képzett tisztség, a vezékar és a vezetőség, ha ezen fényes keretet a honfias szellem be nem tölti, mivel ez maga a kivétel, a szárnyra kelő tett. Magának a nemzetnek is csak nemzeti

feladatai lehetnek, melyeket a hadseregnek szuronyával és ágyúval ki kell küzdenie, nem úgy mint a multban, mikor a hódítás céljából, tisztán hatalmi és fejedelmi érdekből mentek csatározni messze földöntengeren túl és egészen idegen érdekeket és jármot akartak a távol népekre reá erőszakolni.

A bécsi körök azt mondják, hogy az „exercitus hungaricus“, magyar hadseregnek a hatvanhetes kiegyezésből való kimagyarázása nem egyéb, mint fiskális furfang és megtörése, illetőleg az 1848-ik álláspontból való erőszakos fordítása az 1867. évi kiegyezésnek, de ezen álláspont, amilyen rideg ép oly vészthozó lehet magukra ezen interpretáló körökre is.

Tempora mutantur et nos mutamur in illis! ezen jelszó alatt egy magát meg nem nevezett cs. és kir. vezérkari tiszt egy tü-neményeszerű hírlapi cikket irt, melyben egyenesen kimondja, hogy a nemzeti alapot, ha nem lenne meg, teremtenünk, keresnünk kellene és hogy az megrendíthetetlen alapja ma a néphadseregnek, amely nélkül az egész, bármily fényes befoglalt intézmény inog és mozog.

Vegyük szemügyre a Kelet-Ázsiában most folyó hadjáratban mindkét seregnél az erkölcsi tényezők horderejét. Az orosz maga expanzív nagyhatalmi állásáért küzd, melyet a nép egyszerű embere nem ért, mely előtte fantóm és eltűnik elhagyott családjá és haza utáni vonzódása előtt, küzdelme, bravurja az autokrata a cári hatalomtól kényszerített küzdelem és csatába szállás lehet, de szíve, lelkesedése, az erkölcsi alap, az eszmei teljesen hiányzik. És mi ezzel szemben a japán? a hazaszeretetnek gyújtó vihartüze, mely szemlehungyva

ezreket és ezreket ragad magával a biztos halálba és nem egyenkint, vagy százankint, de ezrenként és csapatonként termi a Leonidászokat. Még a szellemi erők is felmaggasztosulnak a honszeretben, mivel a kutató szellem annak ösztönével természetes utakat, módokat keres és megtermi a katonai lángészt, melyet a sablom hiába, soha fel nem fedezett, nagyra nem növesztett. Ezek a szempontok vezetnek bennünket, mikor a trón előtt nemzetünk nyelvének a hadseregben — annak megbontása nélkül — leendő érvényesüléseért esdeklünk.

Felhívás a magyar társadalomhoz.

II.

Nemzeti munkára hívjuk hát a magyar társadalmat, amely a 40-es években gyárakat létesített, amely már egyszer mozgalmat indított a magyar nemzet legszentebb anyagi jóléte érdekében. Valjon ma gyengébb-e ez a társadalom a nemzeti kötelesegek teljesítésében, mint akkor volt? Avagy nem áll-e azon az erkölcsi magaslaton, hogy belekapjon a nemzeti ipar megteremtésének munkájába?

Nem és ezerszer nem! A magyar társadalom nem vált hűtlenné önmagához. Csúpan a szervező erő hiányzik, amely után ez a társadalom a felszabadító küzdelemben indulhat, csúpan az egyéni lelkesedés nincs meg, amelyből a nemzet lelke szikrát foghat.

Vessetek egy pillantást önmagatokra és meglátjátok: idegen portéka rajtatok minden, a kalaptól a cipőig, vizsgáljátok meg házatokat és tisztában lesztok azzal, hogy a fehérműszekrény tartalmától a gyermekeitek játékszeréig minden egyes iparcikk a gazdasági vetélytárs erejét gyarapítja. A magyar gyáros pedig, aki vagyonát, életét, véres verejtékét fekteti be a vállalatba, ott áll csüggedten, hogy saját honfitársait, rokonait, barátait nem képes meghódítani és az idegenek ujjal mutatnak rájuk, azt mondva: Ime egy nemzet, mely önmagát nem becsüli meg.

Mikor a 40-es évek társadalmá a magyar ipar

TÁRCA

A jó barátok, vagy a társadalom megjavítói.

Irtá: Kia.

Jancsi és János nagyon jó barátok.

Oly szoros kapocs fűzi őket össze, a minő csak két kenyérpajzást összefűzhet. Mert Jancsi, a vigkedélyű jogászgyerek és János, a vegeterianus arcu filozofus, hogy ritkán eszik, de az annál keserűbb.

Rendszerint délelőtt kelnek ki hideg hónapok szobájuk ágyából; dideregve felöltözködnek, megisznak egy pohár egészséges, friss vizet, urassan körül sétálnak a városban, délután bekukkanak az egyetemre, mint bolond Istók Debrecenbe és vagy sikerül pumpolniok néhány hatost, vagy nem. Mind a két esetben betérnek estére egy kávéházba — ebédelni és onnan minden esetben fizetés nélkül távoznak.

Ime, most is ott ülnek a villanyfényárban a márványasztal mellett és társadalmi problémákat fejtegetnek. A politika az ő szemökben igen közönséges elcsépelte valami.

— Semmivel sem kell törődnünk, Jancsikám, csak arra, hogy mi jóbarátok maradjunk szót János, bölcsen megigazgatva aranyos cvikkerjét, a melynek egyik ablaka ki van törve.

— Igazad van! feleli Jancsi, három kiflit zsebre dugva. Csak hadd politizáljanak a politikusok . . . legyünk mi „társadalmi emberek.“

— János: Igen . . . vagyis olyan emberek, a kik bizonyos társadalmi akciók szerint rendezik be életüket. A legelső társadalmi akciója pedig az, hogy a boldog élet alapja a szeretet . . .

Jancsi (siralmasan): Nem is a kenyér! (Két kiflit tesz a belső zsebébe).

János (méltóságosan): Ne legyünk igazságtalanok, Jancsikám! A kenyeret is szeretnünk kell, mert az is alapja az életnek, de csak az anyagi életnek. A kenyér, vagy a pénz csak testi és nem ideális-társadalmi, vagyis erkölcsi faktor. A szeretet azonban . . . őh a szeretet! . . .

Jancsi: Az az igazi élet alapja! (Eszik).
János: Azért ne is áldozzuk mi fel a baráti szeretetet holmi kicsinyes anyagi dolgokért.

Jancsi (Tela szájja): Óh, dehogya! Szó sincs róla!
János: Például ha téged . . . vagy engem . . . azaz mégis téged, Jancsikám sok-sok pénzzel áldana meg az Isten, miként rendeznéd te be életünket, hogy a szeretet követelményeinek s ezzel a társadalomnak eleget tégy.

Jancsi: Hát . . . a mi azt illeti . . .
János: Ha — mondjuk — százezer pengőd volna . . .

Jancsi: Igen . . . Hát először is kivátanám a zálogházból az órámat, meg a téli kabátomat . . . Azután kifizetném a szobánk árát . . . azaz egy szebb szobát vennék ki . . . Azután küldenék egy ezrest öregeimnek . . .

János: Hát az anyáimnak? . . .
Jancsi: Óh, azoknak is, persze! . . . Sőt még neked is adnék száz forintot . . .

János (száját felhúzva): Csak százat?
Jancsi: Azaz két . . . no háromszázat!

János: Igazán szép barátság, mondhatom . . .
Jancsi: Még kivátanák mindenedet a zálogházból . . .

János: Köszönöm . . . Ezt a társadalmi igazság, Ez a barátság! No, a te szereteted mondhatom! ugyancsak mostoha.

Jancsi: De kérek . . .

János: De kérek . . .

Jancsi: De kérek . . .

E számhoz fél iv melléklet van csatolva.

érdekében indított és megigért, hogy honi ipareiket fog fogyasztani, nagy lemondás kellett e hazafias kötelesség teljesítéséhez. Ma könnyebb a helyzet és e miatt kétszeres erővel lép elé a kötelesség, mert a magyar ipar pártolása nem jelent lemondást többé és csak arról van szó, hogy egyforma ár és minőség mellett a magyar iparnak adjunk előnyt.

Mert a magyar ipar ma teljesen versenyképes, de a magánfogyasztás híján hanyatlania kell. Hiába feszíti meg a magyar iparos minden szellemi és anyagi erejét, ha el van zárva a legtermészetesebb fogyasztási területtől, Magyarországtól.

Ezen az állapoton változtatnunk kell! Az Országos Iparpártoló Szövetség a maga kelébe fogja egyesíteni azt a három elemet, amely a magyar ipar pártolására hivatva van: a magyar társadalmat, a magyar kereskedőt és a magyar iparost. A tagok önműködésesen megígérik, hogy egyforma ár és minőség mellett előnyt adnak a magyar ipar termékeinek és e tekintetben tekintetben alávetik magukat egy, a Szövetség kelébe szervezendő jury bírálóinak. A Szövetség a társadalmi elem kioktatására meg fog ragadni minden szellemi eszközt és tudakozó iroda szervezése által a magyar ipar iránt kérdésközpontú közönségnek folytonos rendelkezésére áll. A szövetség különös súlyt helyez arra, hogy a közönség tudomást nyerjen az újonnan meghonosított gyártmányokról s azokat a vidéken demonstráló előadások kapcsán be is mutatja. A Szövetség, hogy a társadalmat az iparpártolás módjára kioktassa, brosrékat ad ki, melyek az egyes iparágak helyzetét tüntetik fel. Könnyen hozzáférhető helyeken a Szövetség mintaraktárakat nyit, amelyek átnézetes plasztikus képét nyújtják a magyar iparnak.

A főfigyelmet a Szövetség arra fordítja, hogy a magyar kereskedelem, a magyar iparpártolás ezen nélkülözhetetlen főtényezője, az iparpártolásba bekapcsolassék. E célból a Szövetség a kereskedelemnek helyet enged a szellemi vezetésben és a kereskedelem iparpártolási buzgalmát kitüntetések, díszokmányok kiadásával fokozza. Gondot fordít a Szövetség arra, hogy a magyar kereskedelem, amelynek az iparpártolás ügyében a legközvetlenebb áldozatokot kell hozni, bizonyos erkölcsi rekompenciát nyerjen a munkájáért, ami csak úgy történhetik, hogy a kereskedő rátereli a közönség figyelmét a magyar gyártmányra, az Iparpártoló Szövetség pedig rátereli a közönség figyelmét a magyar gyártmányokat raktáron tartó kereskedő tagjaira akiket nyomtatványjaiban, brosréjaiban, plakátjaiban mindenütt előtérbe állít.

Nem célunk itt kimerítően vázolni az Országos Iparpártoló Szövetség programját, mert a programunk rövide az, hogy megismertessük a magyar ipart a magyar fogyasztó közönséggel.

Ehhez a munkához csak úgy foghatunk hozzá, ha a művelt társadalom, a magyar ipar és a magyar kereskedelem színe-java hozzánk csatlakozik.

Az Országos Iparpártoló Szövetség előkészítő bizottsága.

A pancsovai gazdasági egyesület évi jelentése 1904 évre.

Tisztelt közgyűlés!

Alapszabályaink 23. §-ban gyökerező kötelesség, hogy az egyesület igazgató választmánya működéséről s az egyesület életében előfordult nevezetesebb mozzanatokról a közgyűlésnek beszámoljon.

Szíves örömmel ragadjuk meg az év elmúltával az alkalmat ebbeli kötelességünknek eleget tenni s a közgyűlést az egyesület 1904. évi működéséről tájékoztatni. Tudjuk, hogy a lefolyt évben nem létesítettünk rendkívüli dolgokat, de mindenkoron oda irányult törekvésünk s működésünk, hogy egyesületünket szilárdítsuk, felvirágoztassuk s hogy a gazdasági közönség érdekeit egyesületünk erejéhez mérten előmozdítsuk.

Mielőtt azonban egyesületünk múlt évi működéséről részletesen beszámolnánk, engedje meg a t. Közgyűlés, hogy városunk vidéke 1904. évi közgazdasági évre egy rövid visszapillantást tegyünk. Ismert dolog, hogy az elmúlt év az ő rekkenő hőségével s állandó szárazsággal a mezőgazdasági terményekre az egész országban igen káros befolyással volt s vidékünk is, habár nem annyira, mint az ország sok vidéke, tetelem kárt szenvedett az abnormális időjárás folytán. Kalászosaink ugyan jó termést adtak, de vidékünk főterménye a tengeri igen gyenge termést, sőt igen sok holdon semmi termést sem adott. A Duna s Temes között elterülő nagy réten sok és jó takarmány termelt; több községnek oly mennyiségben állott takarmány a rendelkezésére, hogy annak eladásából képesek voltak községi pótdókjukat fedezni. De egyesek is bővelkedtek takarmány — terményekben, s így e vidék marháállománya nem szenvedett hiányt s gazdáink nem jutottak azon kellemetlen helyzetbe, hogy kényszerítve lettek volna marháikat potom áron eladni. Ha a tengeri magot keveset is adott, de adott nem csak eleget, sőt feles takarmányozásra igen alkalmas kukoricaszárát e p. annyit, hogy számtalan vasúti kocsi s hajórakomány kukoricaszár s széna exportáltatott

meg nem szokott magas áron az ország oly vidékeire, hol takarmány inség volt. Ily vidékről a mi vidékünkre igen sok szarvasmarha is adatott készfizetés elleni el-tartásra, vagy feles kit-lletésre.

Az ősszel városunk piacán s környékbeli köz-ségeink vásárjain rég nem látott mennyiségben hajtattott fel szép szarvasmarha, s kintlított igen alacsony áron eladásra. Azon gazdáink, kik a kedvező vételi alkalmat kihasználták, nagyon szép haszonra tettek szert ezen marhavásárlás révén s kárpótolhatták magukat a gyenge tengeri termésért. A gabonaművek s takarmány- növények rendkívüli magas ára a gyenge termést úgy szőlván egészen kárpótolták, úgy, hogy vidékünkön nemcsak inség nincsen, de még szőlőköl-ködésről sem lehet beszélni. A többi kapás- növények s zöltségfélék szintén nagyon gyenge termést adtak, de azért vidékünkben sem szenved szükségét. Gyümölcs és szőlőtermésünk az abnormális idő dacára is ritka jó volt. Igaz, hogy a gyümölcsfélékből kevés haszon volt, mert az alma s körte oly férge volt, hogy túlnyomó része még éretlenül lehullott, de annál jobb volt a szőlő s a bor úgy mennyiségére, mint minőségére is, s az ár is jó lévén, a szőlőtulajdonosok teljesen meg lehetnek elégedve az 1904. évi termés eredményével.

Ezek után pedig a következőkben van szerencsénk a T. Közgyűlésnek egyesületünk múlt évi működéséről s az egyesületi életben előfordult nevezetesebb mozzanatokról beszámolni.

Egyesületünk 1903 évi évről közgyűlését 1904 febr. 21-én tartotta meg, mely közgyűlésnek kiemelendő momentumai dr. Darányi Ignác, volt földm. miniszter úr ő nagyméltóságának egyesületünk tiszteletbeli tag-jává történt megválasztása s azon határozat voltak, mely szerint az ország földművelésügyének új vezető-jét, vizeki Tallián Béla úr ő excellenciáját, a közgyűlés feliratilag határozta üdvözölni. Dr. Darányi Ignác ő excellenciájának, Stenhura Vendel, a helybeli áll. polgári fő-iskola tanára által művésziesen kiállított tisztelet-beli tagságáról szóló oklevelet, valamint a földművelési miniszter Tallián Béla úr ő nagyméltóságához intézett üdvözlő feliratot egyesületi elnökünk intézkedése folytán: Dr. Scsitinszky Adolf elnök, Bauer J. Ferenc alelnök, Sztodola Pál, egyl. titkárból álló küldöttség 1904 május 25 és 26-ik napjain nyújtotta át ő nagyméltóságaink Budapestben. Egyesületünk küldöttségéhez szíves volt az ugyanazon időben Budapestben tartozkodó Mattanovich Adolf kir. tanácsos, polgármester úr, valamint Dr. Karattur Arthur városi tiszti ügyész úr is, csatlakozni. Egyesületünk elnöke magas szármalású beszéd kíséretében nyújtotta át dr. Darányi Ignác ő excellenciájának a következő szövegű tisztelet-beli tagsági okmányt:

Hass, alkoss, gyarapíts
S a haza fényre derül.

Tiszteletbeli Tagsági Oklevél.

Mi alulírottak, a Pancsovai Gazdasági Egyesület Elnöke és Titkára, ezennel tudtul adjuk mindenknek, a kiket illet, hogy a Pancsovai Gazdasági Egyesület 1804 évi február hó 21 ik napján megtartott ez évi rend-s közgyűlésén alapszabályainak 6 §-a értelmében s a választmány indítványának egyértelműleg történt elfogadásával nagyméltóságú dr. Darányi Ignác urat, valóságos belső titkos tanácsost, Magyarországnak nyolcz éven át volt földművelésügyi miniszterét és Pancsova thj. város díszpolgárát, az ország földművelés ügyének fővirágoztatása és vidékünk mezőgazdaságának, főképen a pancsovai Temes-átvágás s az ezzel kapcsolatos rakparti és kikötői vízművek létesítésének előmozdításával való föllendítése körül szerzett elő-vülhetlen érdemeinek tiszteletteljes elismerésüül és az egyesület iránt mindenkoron tanúsított jóindulataért érzett hálája jeléül lelkes örömmel

tiszteletbeli tagjává választotta.

Minek hitelül s a közgyűlés utasítása szerint kiadtuk ezt az oklevelet.

Pancsován, 1904 évi február hó 21-ik napján.

Sztodola Pál,
titkár.

Dr. Scsitinszky Adolf,
elnök.

Ő nagyméltósága látható örömmel vette egyesületünk kitüntetését s azért igen szívélyes szavakkal mondott köszönetet, s biztosítván a küldöttséget, hogy egyesületünk ügyét mindig szíven viselendi s adandó alkalommal szívesen fogja annak törekvéseit támogatni.

Ugyancsak egyesületünk elnöke vezette a küldöttséget, melyhez városunk tisztelt főispánja, bajsai Zákó Milán úr s az előbb nevezett urak is csatlakoztak, Tallián Béla úr ő nagyméltóságához is s kifejezést adva egyesületünk hódolateljes tiszteletének, a következő szövegű üdvözlő feliratot nyújtotta át:

Nagyméltóságu m. kir. Miniszter Úr.

Kegyelmes Urunk!

A Pancsovai Gazdasági egyesületnek ez évi rendes közgyűlése az alapszabályszerű tárgysorozat s ezen közben a múlt évnék az országos földművelési érdekekre általában s városunk és vidéke gazdasági fejlődésére különösen is befolyással bíró események fölött tanácskozáván, őszinte örömmel és megnyugvással emlékezett meg arról, hogy apostoli királyunk kegye a múlt évi kormányváltozás alkalmából az ország földművelési kormányzatának élére Nagyméltóságodat állította.

Örömmel, megnyugvással, sőt a büszkeség érzetével is eltöltött ez a legfelsőbb elhatározás azért, mert mi, a kiknek működési körük Pancsova thj. város területére s a Torontálmegyéb. kebelezett polg. határvizidéknek egy nagy részére terjed ki, ugyszólván közvetlenül szemléletből ismerjük Nagyméltóságodnak, kiben Torontálmegye egész közönsége vallás

és nemzetiség, sőt pártkülönbség nélkül hű és kitűnő fiát tiszteli, nemcsak mint e törvényhatóság volt első tisztségviselőjének, de mint a vármegyei gazdasági társadalom egyik vezérfőnökének közéleti működését is s ebben a működésben s az azt vezérlő irányelvekben teljes biztosítókát látjuk annak, hogy azt az epochát, a melyet a földművelési politika terén Excellenciádnak nagy nevű elődje céltudatos törvényhozási és kormányzati működésével megnyitott, nem a visszaesés. de a földművelési érdekek iránt ország-szerte fölkellett érdeklődés ébrentartásával az ország mezőgazdasági életének minden ágában a fokozott és újult erővel és erélylyel való tovább fejlesztés korszaka fogja fölváltani.

S ez a meggyőződés egyrészt s az a fölött való öröm, hogy a földművelési tárca ügyei egy megyebelü oly férfiu gondozására bizattak, a kinek köz-tisztségviselői pályáját a viszonyok közvetlen és alapos megismerésére való törekvés, az erélyes cselekvés és az igazságosság jellemezte abban a szűkebb körben is, a melyet reá mint alispánra e vármegye közbi-zalma ruházott volt s a ki ezen tisztségviselői pályája révén, a mi különleges mezőgazdasági érdekeinket, a melyek városunk és vidéke sajátos és a történelmi fejlődésével kapcsolatos helyzetéből származtak, közvetlen tapasztalatból ismeri: indította egyesületünk közgyűlését arra az egyhangu határozatra, hogy Nagyméltóságodat földművelésügyi miniszterre való kinevezetése alkalmából a Pancsovai Gazdasági Egyesület nevében feliratilag üdvözöljük.

Midőn a közgyűlés eme határozatának eleget teendő a Pancsovai Gazdasági egyesület üdvözlésének ezennel Nagyméltóságod, mint Magyarország föld-művelésügyének ez idő szerinti vezetője iránt hódolat-teljes tisztelettel kifejezést adunk, tesszük ezt azzal a hazafias szívből eredő kívánsággal,

hogy az ország földművelésügyének föllendítésére irányuló törekvéseit teljes siker koronázza.

Egyesületünket kegyes jóindulatába ajánlvá, maradtunk mély tiszteletünk nyilvánításával

Pancsován, az 1904. évi február hó 21-én

A Gazdasági egyesület nevében

Sztodola Pál,
titkár.

Dr. Scsitinszky Adolf,
elnök.

A miniszter úr ő nagyméltósága igen kegyesen fogadta egyesületünk küldöttségét s szívélyes köszönetét nyilvánította a megemlékezésért, biztosítván egyben a küldöttséget, hogy örömmel szemléli a gazdasági egyesületek működését s figyelemmel kíséri a nemzetiségi vidékeken működő gazdasági egyesületek mozgalmait, és különösen ezeknek támogatását tartja szükségesnek és kijelentette, hogy ezeket mindig s mindaddig, míg hazafias szellemű van az egyesület áthatva, a legmesszebb menő támogatásban hajlandó részesíteni.

(Folytatása következik.)

H I R E K.

Rendkívüli közgyűlés. A város törvényhatósági bizottsága valószínűleg még e hét folyamán rendkívüli közgyűlést tart, melyen egyéb sürgős ügyek között az építendő városi gőzfürdő hová építését is el fogják dönteni.

Diszoklevél átadás. A Délmagyarországi Tanítóegylet még múlt év szeptember havában Temesvárott tartott közgyűlésén egyhangu lelkesedéssel tiszteletbeli tagján választotta meg Martin Imre áll. polgári és felső kereskedelmi iskolai igazgató és megbízott tanfelügyelőt, ki a szép múlttal bíró egyletnek alapítói közé tartozik és kit városunk polgársága és az egész délvidék tanügyi emberei őszinte szeretettel tisztelnek. A megválasztásról szóló okmányt a múlt hét csütörtökén nyújtotta át egy küldöttség Karner János pancsovai fiókegyleti elnök vezetésével, ki szép, találos szavakban üdvözölte a tanítószék büszkeségét, az egylet tiszteletbeli tagját. Melegen érző szívből fakadó szavakban köszönte meg Martin Imre igazgatót a szeretettel nyilvánulását és biztosította a küldöttséget, hogy mindenkör büszkén tanítónak vallja magát.

Tudományos felolvasás. Dr. Wittigschlager Rozsó tiszteletbeli városi főorvos, ma este 8 órakor a Társaskörben 29 vetített képpel a tüdővész elleni világházi felolvasást. Nem tagok is szívesen láttatnak. Belsőptíj nincsen.

Ügyilkos aggastyán. Magrendítő esemény színe helye volt városunk csütörtökön hajnalban. Gramberg Adolf nyug. cs. és kir. alezredes 74 éves korában egy pisztolylövéssel véget vetett életének. A városunk minden rangú és rendű lakosának osztatlan tiszteletét bíró aggastyának gyógyíthatatlan kinzó betegsége adta kezébe a gyilkos fegyvert. A boldogult a szó legne-mesebb értelmében igazi emberbarát volt, kinek évek óta egyetlen öröme volt titokban, egészen ismeretlenül a szegényeken és nyomorultakon segíteni. Tragikus halálát, mely városszerte mély részvétet keltett a nagyszámú előkelő rokonságon kívül a város szegényei különösen siratják. Temetése pénteken délután nagy katonai pompával és a rom. kath. egyház szertartásai szerint ment végbe. A 46 gy. ezred helyben allomásozó zászlóalja teljes díszben vonult ki lovag Aigner Tivadar őrnagy vezénylete alatt és a fehértemplomi katonazenekar kíséretében. Városunk összes hivatalainak testületei és egyleteinek képviselői és a polgárság tisztelettel sokasága kísérte utjára. Nyugodjék csendesen.

Értekezlet. L a n d g r a f János földművelésügyi oszt. tanácsos, országos halásznai felügyelő f. hó 10-én este városunkba érkezik, hol a kiállítás keretében rendezendő halásznai kiállítás érdekében az illetékes körökkel értekezletet fog tartani.

Folytatás a mellékleten.

Melléklet a „Végvidék“ 15. számához.

Gyűlés. A „Délmagyarországi tanítóegylet“ ez évi Pancsován tartandó nagy- és közgyűlését rendező helyi nagybizottság április 4-én a Weifert féle sörház helyiségeiben ülést tartott Mattanovich Adolf kir. tanácsos polgármester elnöke alatt. Egy külön bizottság javaslatának tárgyalása után elhatározott, hogy a különböző bizottságok megalakítása céljából kedden, április 11-én este 8 órakor ugyancsak a Weifert sörházban újabb ülést tartatnak.

Áprilisi ünnep az iskolákban.

A m. kir. áll. főgimnázium az 1848. évi törvényalkotások emlékére f. hó 11-én, kedden, d. e. 9 órakor ünnepélyt rendez. Tárgysorozat: 1. Szózat. Énekl. az ifjúsági énekkar. 2.) Szabad hazá. Irta Dalmadi Győző, szavalja Lenhardt Károly VII. oszt. tanuló. 3.) Alkalmi beszédet mond d. Mráz Gusztáv tanár. 4.) Magyar király-induló Huber Károlytól. Énekl. az ifjúsági énekkar. 5.) Csak magyarok legyünk! Irta Dalmadi Győző, szavalja Dőkics Vladimir VI. oszt. tanuló. 6.) Erős hit. Irta Abrányi Emil, szavalja Sepsei Mihály VIII. oszt. tanuló. 7.) Himnusz. Énekl. az ifjúsági énekkar.

A pancsovai áll. polgári és felső keresk. iskola 1905. évi április 11-én d. e. 9 órakor iskolai ünnepélyt rendez a tornateremben a következő műsorrall:

1. Himnusz. Énekl. a polg. isk. ifjúsága.
2. A magyar nyelv. Irta Palágyi Lajos. Szav. Trusinczki Gyula polg. isk. III. oszt. tanuló.
3. Magyar nóta. Irta Lampérth Géza. Szavalja Hirsch Ignác alsó oszt. tanuló.
4. Alkalmi beszéd. Tartja Windisch Sándor felső oszt. tanuló.
5. A szabadsághoz. Irta Petőfi Sándor. Szavalja Freimayer János polg. isk. IV. osztály tanuló.
6. A honfi búcsúja. Énekl. a felső keresk. isk. ifjúsága.
7. Ne féltsetek a magyart. Irta János G. Szavalja Georgievits Sándor középső oszt. tanuló
8. Honfi dal. Énekl. a polg. isk. ifjúsága.
9. Él magyar, áll Buda még. Irta Losonczy L. Szavalja Dinusz András felső oszt. tanuló.
10. Szózat. Énekl. a felső keresk. isk. ifjúsága.

A m. kir. áll. felső leányiskolában reggel 8 órakor lesz az iskolai ünnep a következő műsorrall:

1. Himnusz.
2. Szeresd magyar hazádat. Garaitól, szavalja Karattur Gizella.
3. Alkalmi beszéd.
5. Mult és Jelen. Inczédi L.-tól, szavalja Georgievits Sarolta.
6. Magyar népdalok.
7. 1848. Apr. 11-én. Koltai Virgiltől, szavalja Lesskó Olga.
8. Szózat.

Felolvasás az iparosegyletben. Az iparosegylet új elnökségének buzgalma már is igen üdvös újítás lép meg ma az egylet tagjait. Ugyanis ma d. u. 2 órakor van az első felolvasás az egylet helyiségeiben. Dr. Graber László ügyvéd a váltóról és annak jelentőségéről a gazdasági életben, Weisz Lipót ipartestületi titkár pedig a vámos keletkezéséről és fejlődéséről tart előadást. Az érdekes felolvasásokra felhívjuk iparosaink figyelmét.

Magyar férfikar. Vagy husz felkes magyar ember, köztük magyar társadalmunk kiválóbbjai is, elhatározták, hogy a magyar dal ápolását városunkban újból megkísérik. Két hét óta az énekpróbák szorgalmasan folynak és hisszük, hogy a magyar dal felkes apostolainak sikerülni fog — mert ez a céljuk, városunkban a télenlégre kárhoztatott „Magyar Dalkör“-t új életre kelteni. Öszinte szívből teljes sikert kívánunk.

A kiállítás végrehajtóbizottsága szerdán d. u. Pavlovics György, kiáll. igazgató elnöke alatt ülést tartott, melyen folyó ügyek intézettek el. A végrehajtóbizottság a kiállítási csarnokok felépítése tárgyában megtartott árlejtést jóváhagyta, kivéve a háziiparcsarnok felépítésére tett ajánlatot, melyet a túl magas egység miatt — méterenként 21 korona — nem fogadott el s megbízta az igazgatóságot ezen csarnokra új árlejtést hirdetni s tartani. A csarnokok építését a következő iparosok nyerték el: igazgatósági épületét Antonovics István, a tanoncok s segédek csarnokát s az első bejárati kaput Risztics Józsa s Fillmann Károly, a mezőgazdasági csarnokot Segér István, a zenepavillont s hátulso (lövölde felőli) kaput Bobok János s a pénztárbódékat és és illemhelyeket Merkel Antal. A Baromfityesztők országos-egyesülete által szept. hó 8, 9 és 10 napjain rendezendő országos jellegű baromfiállítás támogatására kért segély megszavaztatott. Az országos lovaregylet s urlovarok egyesületének átirata, mely szerint nevezett egyesületek a lókiállítás augusztus hó 20-án rendezendő lövverseny díjaira 500—500 koronát adományoztak, valamint a torontálmegyei gazdasági egyesület átirata, mely szerint ezen egyesült ugyan ezen célra 200 koronát s a szarvasmarha díjazásra szintén 200 koronát bocsájt a kiállítási bizottság rendelkezésére, köszönettel tudomásul vétettek.

Országos jellegű baromfiállítás. Mint köz tudomású a f. év nyarán rendezendő ipar s mezőgazdasági kiállításunkkal kapcsolatosan egy országos jellegű baromfiállítás rendezése is a programmba vétetett. A kiállítás ezen igen érdekes s tanulságos részének és részleteinek megbeszélése miatt múlt vasárnap városunkban tartózkodott a baromfityesztők Országos Egyesületének a titkára Winkler János úr. A kiállítási irodában ez ügyben megtartott értekezleten résztvettek A. B. O. E. titkárán kívül Pavlovics György kiáll. igazgató, Szodola Pál kiáll. titkár, Dr. Seittinszky Adolf a gazdasági egyesület

s a kiáll. mezőgazdasági albizottságának az elnöke, pancsovai Graff J. Pál s Fodor József urak. A szűkebb értekezlet megállapodott, hogy a baromfiállítás megtartására szeptember hó 8, 9 és 10-ik napjait fogja, a végrehajtóbizottságnak javasolnia. A kiállítás rendezésével egészben A. B. O. E. veszi át s az itteni kiállítási bizottságtól 1000 korona segélyt s jutalmazásra 300 koronát kér. Ezenkívül a ketreceket is a kiállítási végrehajtóbizottság készíteti el. Ezen hozzájárulást a szerdán megtartott végrehajtóbizottsági ülésben már meg is szavaztatott s így a kiállítás ezen részének anyagi dolga rendezve van s hogy erkölcsi sikere óriás lesz, ez szilárd meggyőződésünk.

A Pancsovai Gazdasági Egyesület rendez évi közgyűlést múlt vasárnap d. u. tartotta meg a város háza nagytermében. A közgyűlésen körülbelül ötven rendes tag jelent meg, tehát oly nagy volt az érdeklődés, a milyen az egyesület 36 éves fenállása óta még alig nyilvánult meg. — Dr. Seittinszky Adolf elnök a szép számban megjelent egyesületi tagokat szívélyesen üdvözöltén, örömmel emlékezik meg azon tényről, hogy az újabb időben egyszerre több mint 50 új tag lett az egyesületbe felvéve, s az új tagok tekintélyes része földművelő s méhészek. Ezen nagyobb mérvű érdeklődésből arra következett, hogy mezőgazdánk is kezdek megérteni a kor intő szavát s igyekeznek tömörülni, hogy így egyesült erővel intenzívebb s céltudatosabb munkát fejlessenek ki, a mire annál nagyobb szükség lesz, mert a gazdasági politika ködös láthatárán olyan jelek mutatkoznak, hogy épen gazdasági téren fog az ország lakosaira súlyos válság következni s ezért nagy szükség lesz az összetartásra s a mezőgazdaság fejlesztésére, mert csak így fog a mezőgazda a jövőben várható válságból győztesen kikerülhetni. Szükséges tehát, hogy a gazdák egyesületekbe tömörülve, szervezkejenek, hogy így szavuk a közzgazdasági kérdések megoldásában nagyobb nyomatékkal bírjon. Ismételtén üdvözi különösen az újonnan belépett méhészeket s mezőgazdákat s azon reményének ad kifejezést, hogy belépésük által bizonságot óhajtanak tenni arról hogy a tömörülés célszerűségét s szükségességét immár ők is belátják s fokozottabb s tervszerűbb működést akarnak kifejezni s ezen működésokről már a folyó év nyarán városunkban rendezendő kiállításnál tanácsbizonyoságot fognak tenni az által, hogy nagy számban s impozáns módon vesznek azon produktumaikkal részt. — Ezek után bejelentvén, hogy a mai közgyűlés egybehívása az alapszabályok rendelkezése szerint — hírlapi hirdetés útján — történt, az ülést megnyitja s a jegyzőkönyv hitelesítésére Csalogovics Adolf s Antoniev Aca tagtársakat küldi.

Szodola Pál, egyes. titkár felolvassa az igazgatóválasztmány részletes s igen terjedelmes évi jelentését, melyet lapunk más helyen egész terjedelmében közlünk — s melyet a közgyűlés változatlanul tudomásul vett s az igazgatóválasztmány által tett intézkedéseket jóváhagyta.

A pénztárnoki jelentés szerint az 1904. éyben 13.345 kor. 86 fill. bevétel s 99.89 kor. 30 fill. kiadás volt, a pénztármaradvány tehát 3365 kor. 56 fill. A jelentés tudomásul vétetett. A számvizsgálók jelentése szerint a pénztár általuk felülvizsgáltot s helyesnek találtatott, minek alapján az egyesület buzgó pénztárnokának Wittigschlager Lajosnak a felmentvényt megadatott s farságért jegyzőkönyvi köszönőt szavaztatott.

Az igazgatóválasztmány által 1905. évre javasolt költségvetés 10775 kor. 56 fill. bevétel s 10.180 kor. — kiadással változatlanul elfogadott. Az igazgatóválasztmány indítványára, tekintettel az igen felszaporodott munkákra a titkár tiszteletdíja 240 koronáról 500 koronára emeltetett, s az elmúlt évre a titkárnak, kertésznek és segéd kertésznek 550 korona jutalom szavaztatott meg.

Az új alapszabályok rendelkezése szerint egyleti ügyészszé közfelkiáltással egyhangulag dr. Karattur Arthur városi főügyész választott meg.

Az igazgatóválasztmány kiegészítvén, egy évre beválasztották az igazgatóválasztmányba: Dr. Musiczky Döme, Antoniev Aca, Csalogovics Adolf, Paul Péter, Nicolics Miklós, Steinbrückner Mihály, Herz János s Mandrino György. Az O. M. G. E. igazgatótanácsába s a magy. gazd. egyesületek országos szövetségének végrehajtóbizottságába, mint az egyesület képviselői Dr. Seittinszky Adolf, egyl. elnök, Szodola Pál, egyl. titkár s pancsovai Graff J. Pál ig. vál. tag küldeték ki. Az évi jelentés magyar s német nyelvűen ki nyomtatni s az egyesület tagjainak megküldeni határozottat. A közgyűlés megbízta az igazgatótanácsot tenyészszarvasmarhának s fajbaromfiának esetleges beszerzésére tanulmány tárgyává tenni s ezen ügygyel a jövőben bővebben foglalkozni. A tárgy sorozat kimerítettvén, elnök a közgyűlést bezárja.

Vívóakadémia Nagybecskereken. Tegnap este nagy vívóakadémiát rendezett Nagybecskereken a „Torontáli Athletikai Egylet“. Pancsováról résztvettek a vívóegylet részéről Tasnádi Endre tb. főszerelő, Pavlovics Péter bankhivatalnok és Korós Zoltán városi aljegyző egyleti titkár. Városunkból résztvettek még Rídl és Rusztek honvéd hadnagyok és Zsivkovics Dusan cs. és kir. főhadnagy, katonai vívómester Temesvárról.

Kórház vizsgálat. Dr. Kovács Gyula belügyminiszteri osztálytanácsos tegnap reggel városunkba érkezett és a városi kórház kezelését beható vizsgálatnak vetette alá. A vizsgáló osztálytanácsos — ki Torontál megye területén levő öszes kórházakat vizsgálja meg ezuttal, minden példás rendben talált.

Lesz fásítás. A belügyminiszter a közbevetett felelősség elutasításával jóváhagyta a városi közgyűlésnek a Ferencz József-út befásítására vonatkozó határozatát. Ennek alapján a városi tanács utasi-

totta a városi mérnöki hivatalt a szükséges intézkedések sürgős megtételére, hogy a faültetés azonnal megtörténhessen. Egyelőre két sor fát ültetnek a tér körül.

A pancsovai országos vásár esütörtökön, április hó 13-án kezdődik. Az állattelhajítás már április 12-én, szerdán van megengedve, de csakis szabályszerűen kiállított marhajárlattal. Felhajtható mindenféle állat mert városunk és környéke vérszentes.

Inségakezlo Temesmegyében. A földmívelésügyi kormány által az egész tél alatt folytatott nagy-szabású inségakezlojának utolsó szaka, a vetőmagki-oztatás, ép most van folyamatban az egész vármegyében. A vármegyei gazdasági egyesület irodájához egymásután jönnek be a jelentések a különböző tegezi-, luczerna-, lóhere- és burgonyavetőmag szállítványok megérkezéséről Most ez a beérkező jelentésekből kitétnik a segélyezett községek és kis gazdák a küldöt vetőmagvak minőségével igen megvannak elégedve és azonnal hozzáálltak a vetőmagvak elvetéséhez. Megemlítjük, hogy réti széna 7 koronás kedvezményes árba még megrendelhető, ugy, hogy egy állomásra minimálisan 50 qu. szállítható. Az ezirányu kérvények a Temesvármegyei gazdasági egyesület igazgatóságához, Temesvár vármegyeház melőlbb, beküldendők.

Uj iroda. Lesskó István nyugalmazott m. kir. adótárnok saját házában, Mercy-utca 114. sz. a., értesítési és közvetítési irodát nyitott, a melyben a pénzügy téren, de különösen a d. és illeték-ügyekben nyerhet a közönség tanácsot és útbaigazítást. A minden esetre hiányt pótló irodát, melynek vezetője kiváló szakember, a rászorult közönség figyelmébe ajánljuk.

Gyakorlati eljárás. Versec, Fehértemplom s mondhatni az ország egy nagyrésze igazán bámulatos módon mutatnak példát a házak eleje és végeihez ültet szőlőlugasokkal. Egész öszre, egész tére való szőlő, bármily nagy család részére házaik falán természetik meg, hol az hidegtől és jégtől is mentve van. Ezen eljárás most az egész országban megindult s minden vidék rohamosan követi jó példát. De minthogy ehhez nem mindegy szőlőfaj alkalmas, felhívjuk olvasóink figyelmét mai számunk hírdetési rovatában ábrán is bemutatott „Szőlőlugast ültessünk minden ház mellé“ című hírdetésünkre.

Uj üzlet. Haim és Deutsch cég az alatt városunkban a Gromon u. 8. sz. alatt új nürnbergi, diszmű, rövid-, játék-, és szövöttárú üzlet nyit meg. A két kiváló jóhírnévűk örvendő kereskedő szolid-sága és szakavatottsága, kik huszonöt éve tevékenyek a helyi piacon, legnagyobb biztosíték arra, hogy a közönség jogos igényei mindig kielégítést nyernek.

Igazgatóválasztmányi ülés. A pancsovai gazdasági egyesület igazgatóválasztmánya márc. hó 31-én ülést tartott, melyen a folyó ügyek nyertek elintézését s a rendes évi közgyűlés tárgyai készítették elő. Ezen s a márc 17-én megtartott ülésen a következő urak vétettek fel az egyesületbe mint rendes tagok: Pavlovics György vár. főmérnök, Szabó János vár. főjegyző, Jovánovics Döme, Scherzinger Ferenc, Feigl István, a szerb földművesek egylete, Fempel Lukács; Weiss Ede, Reineck György, Novák István, Novák Károly, Novák Mihály, Kühn Ferenc, Miók János, Mandrino György, Gabriel K. Szameth Henrik, Popovics János, Sattler Pál, Csnics Szergie, Adler István, Steinbrückner Mihály, Szohl Henrik, Petrovics János, Manojlov Gyulka, Athanackovics György, Haiser Károly, ifj. Weifert Ignác, Boskovic György, Bella Gyóka (Sztarcsova), Scherbach Ignác, Scherbach József, Scherbach Ferenc, Scherbach János, Herz János, Herz József, Sollmann József, Bachmann Miklós, Turó Márkus, Paul Jakab, Paul Péter, Dunajcsik Fülöp, Bachmann József, Solimann Jakab, Wilhelm József, Welker Dániel, Daudermann György id. Dauderman György ifj. Müller Lajos, Dunajcsik Frigyes, Hild Konrad, Berschitz Károly, Adolf György, Antoniev Aca, Lohrer Hugó. A miut a névsor mutatja, mezőgazdánk is felismerve végre a tömörülésben rejő erőt, tömegesen lépnek be az egyesületbe, a mi igen örvendetes jelenség.

Táncitanítás. Louis Árpád, városunkban előnyösen ismert tánctanár felnőttek részére hétfőn és pénteken este 7—8-ig oktatást ad a Bostonvalzerből s a kórmagyarból. Jelentkezni lehet nála a Trombita-szállóban 4 szám alatt.

Hogyan tanul meg a kutya olvasni? Östen német földbirtokos mintájára egy angol lordnak sikerült Van nevű kutyáját a raudszeres olvasásra megtanítani. — Ha meggondoljuk, hogy egy ilyen processus az emberi elmének mily roppant hosszadalmas munkájába kerül és az eredmény tudományos szempontból majdnem a semmivel egyenlő, valóban örülnünk kell, hogy ilyen kísérletező nem a magyar uri osztályból kerül ki. — A magyar földbirtokos fityvet hány az ilyen botor kísérletekre de megbesztüli a jót és hasznosat bármilyen alakban. — Így az Első Alföldi Cognagyár r. t. keskeméti földjéből kikerült barackpálinkát üditő zamatos volta miatt, mint az egész fentartásának egyik fontos kellékét tartja házában. A gyárvezetősége bérmentve küld árjegyzéket és mutatószámot a „Barack Híradó“-ból.

Könyvi mellékeresethez juthat mindenki magyar osztályorszjgyek eladásá által. Jó referenciákkal bíró érdeklődők forduljanak Fekete Károly főeljárúsihoz Budapest, Rudólfra kpart 8.

Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a **Ferencz József keserűvíz** valamennyi hasonlévizet, tartós hashajtó hatása és emlitésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felújítja. Kérjük határozatlan Ferencz József keserűvizet.

Izzáosság nincs többé!

Kívánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból. Kávé, tea, étel vagy szeszesez italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A Cozapor töltet ér, mint a világ minden szobeszedé a tartózkodásról, mert csodálatos elleneszenvenessé teszi az izzákosnak a szeszesez italt. A Coza oly eszedesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér a nagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtí mi okozta javulását.

Coza a családok ezreit békítette ki ismét, sok sok ezer férfit a szegyen és beostelenségétől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatal embert a jó utra és szerencséséhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet mely a Cozapor, tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják egy próba adagot díj és költségmentesen küldi, hogy így bárki is meggyőződéssel biztos hatásától. Kezeskedünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

INGYEN PROBA 150 sz.
Vágja ki ezen szelvényt és küldje meg ma az intézetnek.
(Levelek 25 fillér levelezőlapok 10 fillérre bérmentesítendők.)

COZA INSTITUTE
(Dept. 15.)
62, Chancery Lane,
London, Anglia.

Sport.

A football meghonosítása Pancsován.

Az ifjúság testi nevelése az újabb időben egyre fokozódó mértékben foglalkoztatja nemcsak a tanügy vezéreit és barátait, hanem a társadalom minden rétegét is. A tananyag nagymérvű szaporodása elhatárolással fenyegeti a nemzet virágát, a tanulással túltelített ifjúságot. Modern életmódunk nem edzi a testet, a mint hajdan a vadászat, bajvívás és állandó hadviselés korszakában, sőt elernyíti sorvasztja. Gondoskodni kellett arról, hogy az iskola falai közé szorított ifjúság testileg erősödjön, hogy majdan sikerrel vehesse fel az élet küzdelmeit, edzett testtel állhasson a hon védői közé. Régebben tanfőuraink ezen czélt a Németországból származó torna behozalával igyekeztek elérni, a melynek üdvös hatása tapasztalható is volt, de ez megint csak falak között, zárt levegőben való tartózkodásra kárhoztatta az ifjúságot. Mind általánosabbá vált a jelszó: „Ki a szabadba! a friss levegőre a nap éltető sugaraihoz!” A világboldogító nagy eszmék honából, Angliából indult hódító körutra a szabadban tűzött játékok sportja, különösen azok legérdekesebbje a labdarúgás, football (ejtsd fútbal). A fővárosban vasárnap délutánonként a lakosság tizezrei özönlenek a játékterekre és lelke-

sednek ezen izgatón érdekes játékon. A vidék nagyobb városaiban már mindenütt gyökeret vert, e szép sport, hogy messze ne menjünk itt van testvérvárosunk Versecz, a melynek labdarúgó csapata már szép sikerekre tekinthet vissza. Minden szép és jóért lelkesedő főispánunk, bajsai Zákó Milán-é az érdem, hogy ezen szép és érdekes sport végre városunkban is meghonosodik. Ő méltósága a lefolyt héten értekezletre hívta össze egyrészt a tanintézetek igazgatóit, másrészt a Pancsovai Vívó Egylet tagjait, a kik előtt lelkes szavakkal ecsetelte a football sport meghonosításának szükségét és együtt működésre hívta fel őket. Jelen voltak Javorik János az áll. főgym. h igazgatója, Barbierik Titusz az áll. felső ker. isk. h igazgatója, Baczak János tornatanár, Lestyánszky János főkapitány, a P. V. E. elnöke, Tasnádi Endre tb. főszolgabíró, Pavlovics Péter, Varga Dezső és Seemayer Károly vívóegyleti tagok; távolmaradásukat kimentették Geoser Bela áll. polg. isk. h igazgatója és Csiszár László tanár. A jelenvolutakban élénk visszhangot keltett Ő méltósága lelkesítő felhívása, nyomban több gyakorlati kérdést tisztáztak s miután a főispán úr áldozatkészsége lehetővé tette, elhatározták, hogy egyrészt a főgimnázium ifjúsága Paczak tornatanár szakavatott vezetése alatt, másrészt a P. V. E. kiegészítve a kereskedelmi iskola ifjúságával párhuzamosan megkezdik a football gyakorlatát a városi játéktéren. Megállapodás jött létre arra nézve is, hogy az első nyilvános szereplés a kiállítás alatt fog megtörténni, a mikor valószínűleg valamelyik szomszédos város csapatával fognak a mieink mérközni. Ismerve a mozgalom élén álló férfiak ügybuzgalmát a legszebb reményekkel tekintünk a jövő elé és reméljük, hogy ifjúságunk e téren is szép sikerrel fogja helyét megállani.

Honnan származik a piperevágó?

Miután a piperevágó a leggyakrabban előforduló női bűnök egyike, ennél fogva kell hogy annak forrása a női nem különös tulajdonságában legyen. És ugy is van. A piperevágó annak a tulajdonságának eredménye, a mely minden női tulajdonság legnőiesebbjének van elismerve, s az a hiúság.

A piperevágó születési órája rendszerint az első táncvizsgálat. Képzelnék magunk elé egy leányt, egy közép-szerű vagyoni hivatalnok családjából és gondoljunk hozzá egy e viszonyoknak megfelelő öltözéket. Egy pár virág, egyszerű szallag a fehér csalánszövet ruhán, és a még romlatlan, igénytelen leánya meg van azzal elégedve.

De a mint a táncterembe lép, megváltozik mindez. A közt a sok patyolat, selyem, bársony és csipke közt, mily végtelen egyszerűnek, gyermekesnek tűnik fel az ő egyszerű csalánszövet ruháskájá! Könyök toluak szemében, a midőn látja, hogy más leányok, az ő iskolatársnői, a kik szintén nem valami kirívó szépségük, öltözékük pompája által feltűnést vagy legalább is figyelmet keltenek, míg őt, az egyszerű ibolyát észre sem veszik, s tánczosa is alig akad.

Mi a következése ennek az első bálnak. A legközelebbi bált megelőzőleg egy kis harcz vívatik az anyával, a ki a körülményekhez mérten lányocskáját egyszerűen óhajtaná felruházni, de maga is be-

látta, hogy az ilyen semmit sem mutató toilette, mint az ez előtti, helyén nincsen. Ilyenképen aztán drága ruha diszitménye megsaporittatik, kivágása épen oly jelentékeny mériben megmélyítettik, és — az egyszerű fiatal leány divatos, elegáns bálí hölgygyé át alakittatik. Ezzel meg van téve az első lépés mely után gyorsan megy a haladás a megkezdett uton. Az évad végén a mi fiatal hölgyecskénk elegancia tekintetében egyik ismerősénél sem áll hátrább, és elégfűlten veszi észre, hogy nem csupán a tánczosai szaporodtak meg, hanem hogy tanuló-társnőinek egynémelyike ismét közeledik most már az elegáns fiatal hölgyhöz. Most tehát már közönséges alkalomra is jobb ruhát kell öltönie, mert hiszen előkelő barátánót fogadja lakásán, jön velők ös-sze az utcán; inkább a háztartást kell kissé takarékosabban berendezni, csak hogy a toilette követelményeinek eleget tehessen.

Az anya eleinte neheztelő, a „számító” apa elkeseredett; de később ugy okosodik a mama, hogy a gyermektől még sem szabad sajuálni a rövid ifjukor örömeit, meg aztán az sincs helyén, hogy az ő kilitását a jövőre elzárják: Uj toilette az új mulatság kedveért és új mulatság az új toilette kedveért — ez az élet folyása a mi fiatal hölgyeinknél. Főolvasmánya a divatlap, főfoglatossága az öltözék elkészítése lesz. „Mi áll nekem a legjobban? hogy öltözködjem a legelőnyösebben?” — Ezek a kérdések reá nézve most a legfontosabbak.

Az ezután következő legnyomósabb kérdés pedig az: Mikor és kihez megyek férjhez? Természetesen! — Végre is csak ez a főczélja valamenyi gyönyörű toilette-nek, és miután a mi fiatal hölgyünk belátja azt, hogy egy kis hivatalnoknak, vagy egy fiatal embernek oldalán, a kinek előbb még magasra kell kapaszkodnia — piperevágót nem fogja kielégíthetni, tehát elnyomja szive érzelmét és férjhez megy egy vagyons púzemberhez, a ki igaz hogy még egyszer olyan idős, mint ő, de van elég vagyona ahoz, hogy fiatal nejenek kívánságát mind egy szálíg teljesithesse. A pipere, mely kezdetben csupán eszközül szolgált neki a czélhoz, most már életczéljává vált. Most már a legdrágább szabók, a lelegegánsabb piperekereskedések állanak rendelkezésére. A piperevágóhoz most egy azzal rokon szenvedély, a divatvágó társult és a mi fiatalasszonyunk, ennek az uralkodni vágyó zsarnoknak feláldozza a férje fele vagyonát.

De a fiatalág búcsút vesz — s kétszeresen gazdag toilettevel, mesterséges kecskékkel kell azt pótolni, míg végre a piperevágó nő már csupán egy nyomoruságos mesterséges alkotmányává válik, mely épen annyira visszatartó kívülről, mint a menynyire odvas, üres belülről. Szabályoztassék az elfajult ösztön komolyabb lelkiutveléssel és jobb izlésképzéssel és a piperevágó el fogva veszíteni veszedelmes mivoltát. Miután pedig a fiatal hölgyek csak azért piperezik magukat, hogy a férfiaknak tessenek, ennek folytán annak a tényleges tetszésnyilvánulásnak, a mit a férfiak az ő piperejökért nekik osztogatnak, meg kell szűnnie és akkor aztán el fog tűnni a leghatályosabb oka, a helytelen és sok tekintetben felettébb izléstelen, költséges pipereék.

WITTIGSCHLAGER C.

KITÜNTETVE:
Budapest 1885. ezüst érem.
1896. elismerő oklevél.

KÖNYVNYOMDÁJA és KÖNYVKÖTESZETE

KITÜNTETVE:
Temesvár 1891. ezüst érem.
Páris 1900. bronz érem.

Pancsován, Gromon-utcza 2. szám alatt, saját házában.

Készít mindennemű

könyvnyomdai munkákat,
u. m.: szín- és műnyomást, műveket és brosurákat az országban divó minden nyelven, ügyvédi és hivatali táblázatokat, számlákat, szállítóleveleket, körözvényeket, árjegyzékeket,
eljegyzési és esketési kártyákat, meghívókat,
gyásszjelentéseket, gabonavásárlási szelvényeket, látogató-, czim- és ajánlási-kártyákat,
ezimmel és czéggel ellátott levélpapirokat és kenderborítékokat stb. stb.

izléses, tiszta és szép kivitelben

a lehető legolcsóbb áron.

Mindennemű könyvkötészeti munkák csinos kivitelben, jutányos árak mellett végeztetnek.

Hirdetések.

3756 szám.
tkvi. 1904.

Végzés árverési hirdetmény és feltételek.

A pancsovai kir. tszék mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán **Vlajucs Ráda** pancsovai lakos javára 500 kor. tőke, ennek 1905. évi január hó 18 tól járó 5% kamata, 36 kor. 60 fill. eddigi 25 kor. 75 f. jelenlegi s a még felmerülendő költség kielégítése végett az 1881. 60. t. cz. 144. §-a alapján 146 s 156 §-ai értelmében **kk. Solaja Luka** adós, **Solaja Toma** és **kk. Solaja Péter** társulajdonosok sztaresovai lakosok ellen a pancsovai kir. tszék területén levő pancsovai járáshoz tartozó Sztaresova községben és a sztaresovai 965 sz. betétben foglalt: 1.) A + 1 sor. 5926/2 hrsz. 1 hold szántóra 293 kor. a sztaresovai 969 sz. betétben felvett, 2.) A + 1 sor. 3413/2 hrsz. 1 hold szántóra 317 kor. a sztaresovai 971 sz. betétben felvett, 3.) A I. 1-2 sor 1167 1168 hrsz. 721 sz. ház, 64 □-öl udvar és 126 □-öl kertel 602 kor. a sztaresovai 1108 sz. betétben felvett, 4.) A + 1 sor 5767 hrsz. 1633 hold zántóból **kk. Solaja Lukát** megillető 15/36 részére 22 kor. becsárban az árverést elrendeli s azt valamint a megállapított feltételeket ezennel közzhírré teszi.

A nyilvános árverés Sztaresova községében 1905. évi június hó 8 napjának d. e. 9 órákor fog megtartatni, a következő ügy a tkvi hivatalban mint Sztaresova községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett:

1. Kikiáltási ár a becsár.
2. Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alul is el fog adatni.
3. Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 29 K. 30 f. 31 K. 70 f. 60 K. 20 f. és 2 K. 20 f. készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezeihez letenni. Pancsován 1905. évi március hó 23-án.

Dr. Bernhardt,

1-1 k. t. albiró.

5974. sz.
1905. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A pancsovai kir. tszék mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán **Spuhler Ferencz** pancsovai lakos javára 1230 kor. tőke, ennek 1894. évi október hó 24. napjától járó 6%-os kamata 77 kor. 40 fill. 2/3% váltódíj eddigi 36 kor. 75 fill. jelenlegi s a még felmerülendő költség kielégítése végett az 1881: 60. t. cz. 144. §-a alapján s 146. §-a értelmében **Koics Radován** mint ifj. **Koics Pál** jogutoda révaújfalvi lakosok ellen a pancsovai kir. tszék területén levő pancsovai járáshoz tartozó Révaújfalvi községben és a révaújfalvi 122 f. 700 sz. 2602 f. 6188 sz. tkvben foglalt: 1.) 198. sz. ház. és 800 □-öl házhelyből ifj. **Koics Pált** megilletett 2/6 részére 746 kor. 2.) 188 hrsz. 1 h. II. oszt. szántó 2/6 r. 289 kor. 3.) 436 hrsz. 800 □-öl kertre egészben 166 kor. 4.) 3. d. 251 hrsz. 1800 h. II. o. szántóra 372 kor. 5.) 2. d. 251 hrsz. 1800 h. II. o. szántóra 2/6 rész. 298 kor. 6.) 5. d. 251 hrsz. 3800 h. II. o. kaszálló 2/6 részére 668. korona becsárban az árverést elrendeli s azt valamint a megállapított feltételeket ezennel közzhírré teszi.

A nyilvános árverés Révaújfalvi községében 1905. évi június hó 24. napjának d. e. 9 órákor fog megtartatni a következő ügy a tkvi hivatalban mint Révaújfalvi községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

- 1.) Kikiáltási ár a becsár.
- 2.) Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alul is el fog adatni.
- 3.) Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 74 kor. 60 fill. 29 kor. 80 fill. 16 kor. 60 fill. 37 kor. 20 fill. 29 kor. 80 fill. 66 kor. 80 fill. készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezeihez letenni.

Kelt Pancsován, 1905 évi március hó 28-án.

Dr. Bernhardt,

1-1 k. t. albiró.

McCormick Harvesting Machine Company

(Chicagói aratógép.)

Knecht E. J., igazgató.

Budapest, V., Váci ut 30.

KATALÓGUSOK ingyen és bérmentve.

Felvilágosításokkal készséggel szolgálok.

Gyártmányok: Kévektőtőgép, „Daisy” marokrakó aratógép, fűkaszalógép, szénagyűjtő gereblye és „Manila” kévektőtőfőnal gyártmányai. **Amerikai** tárczás boronák, rugós boronák, cultivátorok, szénaforgatók, kukorica-vetőgépek.

Schicht-szappan

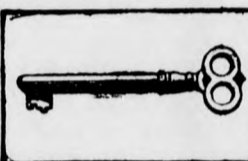
„szarvas”

vagy

Jegygyel

legjobb, legkiadósabb s ennélfelegelősebb szappan. — Minden kéros alkatrészekből mentes

Mindenütt kapható!

!! **Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht” névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.** !!

Somatose

oldható húsfehérnye a hús tápanyagait tartalmazza (tojásfehérnye és só) vajd-nem szílen könnyen oldható por alakban a lehető legjobb erősítő szer gyenge a táplálkozásban visszamaradt egyéneknek, mellbetegeknek, ideg- betegeknek gyomor- betegeknek, gyermekgyógyászatnak, angol korban szenvedő gyermekeknek, gyógyulókknak

Vas-Somatose

alakjában pedig különösen

Sápkórban

szenvedőknek orvosilag ajánlva.

Somatose nagy mértékben emeli az étvágyat.

Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában. Csak eredeti csomagolásban valódi.

Farbenfabrik errory, Friedr. Bayer & Co, Elberfeld

A Franklin-Társulat kiadása.

A Magyar Remekirók

a magyar irodalom főművei hatodik sorozata

most jelent meg a következő kötetekkel:

- Arany László** munkái. Sajtó alá rendezte Kozma Andor.
- Gvadányi József és Fazekas Mihály.** Sajtó alá rendezte Négyesi László.
- Madách Imre** munkái. Sajtó alá rendezte Alexander Bernát.
- Tompa Mihály** munkái. III. kötet. Sajtó alá rendezte Lévy József.
- Vörösmarty Mihály** munkái. VI. kötet. Sajtó alá rendezte Gyulai Pál.

A már előbb megjelent öt sorozatban a következő művek jelentek meg:

- Arany János** munkái I. II. és III. kötet. Sajtó alá rendezte Riedl Frigyes.
- Bajza József** munkái. Sajtó alá rendezte Badics Ferencz.
- Csiky Gergely** színművei. Sajtó alá rendezte Vadnay Károly.
- Czuczor Gergely** költői munkái. Sajtó alá rendezte Zoltvány Irén.
- Garay János** munkái. Sajtó alá rendezte Ferenczi Zoltán.
- Kazinczy Ferencz** művelből. Sajtó alá rendezte Váczy János.
- Kisfaludy Sándor** munkái. I. kötet. Sajtó alá rendezte Heinrich Gusztáv.
- Kolcsey Ferencz** munkái. Sajtó alá rendezte Augyal David.
- Kossuth Lajos** munkáiból. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Kossuth Ferencz.
- Kurucz koltészet.** Sajtó alá rendezte Erdélyi Pál.
- Pázmány Péter** munkáiból. Sajtó alá rendezte Fraknoi Vilmos.
- Reviczky Gyula** összes költeményei. Sajtó alá rendezte Koroda Pál.
- Gróf Széchenyi István** munkáiból. I. kötet. Sajtó alá rendezte Berzeviczy Albert.
- Szigligeti Ede** színművei I. és II. kötet. Sajtó alá rendezte Bayer József.
- Tompa Mihály** munkái I. és II. kötet. Sajtó alá rendezte Lévy József.
- Vajda József** kisebb költeményei. Sajtó alá rendezte Endrödi Sándor.
- Vörösmarty Mihály** munkái I., II. III. IV. és V. kötet. Sajtó alá rendezte Gyulai Pál.

A Magyar Remekirók gyűjteménye tizenegy 5 kötetes sorozatban jelenik meg. A teljes 55 kötetes munka ára 220 korona; az ennek kiegészítőjeként megjelent Shakspeare összes művei hat kötetbe kötve ára 30 korona, melyet a Magyar Remekirók vevői 20 korona kedvezményes áron kapnak. Megrendeléseket elfogad minden könyvkereskedés és a

Franklin-Társulat

magyar irodalmi intézet és könyvnyomda

(Budapest IV., Egyetem u. 4.)

Liniment. Capsici comp.,
Richter-féle Horgony-Pain-Expeller.

Ezen elismert kitűnő és fájdalomcsillapító bedörzsölésül használt házi szer bevasárlásánál, — a mely minden gyógyszerárban kapható, — mindig ügyellelemmel legyünk a „Horgony” védjegyre.

→ Védjegy: „Horgony“ ←

A Liniment. Capsici comp. a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régióknak bizonyult házi szer, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult kőszvényél, csúznál és meghúlésknél bedörzsölésképpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamu-ítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ara üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 kor. és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapesten. Richter gyógyszerára az „Arany oroslánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi sz. küldés

25—

Szőlőlugast

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legesekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekebb díszé, anélkül, hogy legkevésbé helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháladalatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas (bár mind kuszó természetű), mert nagyobb része ha magzó is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házat az egész szőlőérés idején a legkitünőbb munkatály és más édes szőlőkkel.

A fajok ismertetésére vonatkozó színes fénynyomatú katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja. Borfaja szőlőültvények is még nagy mennyiségben kaphatók leszállított áron. Borok családi fogyasztásra 50 l. és feljebb olesó árban és „Dela ware“ sima, ültetéshez és ebből borminta.

Ermelléki első szőlőültvénytelep Nagy-Kágya, Biharmegye.

10—6

Világhírű!

a „REKORD“ festészeti műintézet a kiválóan sikerült életnagyságu arcképeiről, melyeket elismert művészek által készített. Számos (kir. közjegyző által hitelesített) elismerőlevél a világ minden tájáról.

Elsőrangú képek árai:

Olaj-, aquarell- és pastellfestésben fénykép után 48—63. cm. nagyságban ára 20 korona

Legfinomabb kivitelű Blom-, Platin- és kréta-rajz ára 5 korona.

Részletes árjegyzék bérmentve.

Egy életnagyságu képet készítünk mindenkinek **teljesen ingyen**, ha részünkre 3 rendelést szerkez és azokat egyenkint vagy egyszer e beküldi.

„REKORD“ festészeti műintézet
Budapest, VII., Rottenbiller-utca 46.

20—20

Megnyitási jelentés.

Van szerencsénk a helybeli és vidéki n. érd. közönségnek szives tudomására adni, hogy a helyi piacon, **Gromon-utca 8. sz. a.** egy

nürnbergi-, diszmű-, rövid-, játék és szövöttárú, kötő- és szövópamut üzletet nagyban és kicsinyben nyitottunk.

A midőn a n. é. közönség szives pártfogását kérjük, ajánljuk minden e szakba vágó árúczikkeinket gazdag választékban, mint: **uti készleteket, illatszereket, gumiárukat** stb. stb.

A legszolidabb és legpontosabb kiszolgálás biztosítása mellett ajánljuk magunkat kiváló tisztelettel

Haim és Deutsch.

3—2

Pancsovai

látképes levelezőlapok

(legújabb felvetelek)

igen szép egy- és többszínű fotolitográfiai kivitelben kaphatók

Wittigsehlager C.

könyvkereskedésében, Pancsován.

GEDULDIGER HUGÓ VÉSNÖK
ruggyanta-bélyegző-gyára
Alapít. 1874.
BUDAPEST, VI., VACZI-KÖRÚT 17. SZÁM

Készít: ruggyanta és rézbélyegzőket, pecsétnyomókat, sablonokat, öntött- és vésett czimtaáblákat sat.

Árjegyzék ingyen.
Videki képviselők keresetnek

15—1

Legjobb bevásárlási forrás.

Április 1-től kezdve leszállított árak!

Czipő raktáram felhagyása és kalapgyáram megnagyobbítása végett, abban a helyzetben vagyok, hogy mélyen leszállított árban ajánlhassam czipő raktáramat a t. közönségnek. Különösen felhívom a n. é. közönség figyelmét nagy

Gyermek, továbbá Női és Férfi czipő készletemre.

A helybeli közönséget felkérem, ha csak lehet, a délutáni órákban fedezze szükségletét, mert délelőtt a vidéki vevőim által vagyok igénybe véve.

Továbbá figyelmeztetem a n. é. közönséget kalapok, czilinderek, és sapkák, férfi ingek, gallérok, kézelők ugymint ing és gallér gombok, nyakkendők, férfi és női ernyők, sétabotokra stb. stb. álló dús raktáromra a legolcsóbb árban, pontos és lelkiismeretes kiszolgálás mellett.

Szives pártfogását és b. ismerősei körében való ajánlást kérve maradok kiváló tisztelettel

iff. Tantner János, Pancsova.

Saját kalapgyár.

Dús választék.

Legolcsóbb árak.

BENZINMOTOROK, GŐZCSÉPLŐK ÉS ZSLETEK aratógépek és egyéb mezőgazdasági gépek

legújabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK

vezérügynökségénél

BUDAPEST, V., Váci-körút 32.

Árjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Képviselő: **Singer és Palmer Temesvár.**

Kiadótulajdonos: Feymann Gyula.

Nyomt. Wittigsehlager C.-nél Pancsován.